

నిజానికి మాట్లాడాలనిపించిందికూడా. చంద్రయ్య నా మొహంలోకి చూసి వెకిలిగా నవ్వాడు. నేనంటే ఎంతో అభిమానం. నా పెళ్లినిగురించి నేపడుతున్న బాధలో అతనుకూడా నాకు తెలియకండానే కొంతపాలు పంచుకుంటూ వుంటాడు. అయ్యగారికి మంచి అమ్మగారు దొరకాలని అతని ఆదుర్దా. కాని ఈ విషయాల్లో అతను ముఖాముఖిగా జ్యోక్యం కలుగజేసు కోవాలంటే ధైర్యం చాలటం లేదు. అతను చప్రాసి. నేను ఇన్ స్పెక్టర్ని. నాతోపాటు ఈవూరు సహకార సంఘాల ఇన్ స్పెక్టర్ కు వచ్చాడు. నా కనుసన్నలలోమెలగాలిసినవాడు! అసలు నిజానికి ఆ ఆడపిల్లలని గురించి నాకేఅభిప్రాయమూ లేదు, వాళ్ళెవ్వరూ నాకు తెలీదు. అసలు ఆవూరు నాకు క్రొత్త. కాని చంద్రయ్య మనస్సులో వాళ్ళని గురించిన ఆలోచనే వుందని నా గట్టినమ్మకం. అందుకనే ఆలోచనల్లో వున్నారే అన్నాడు. అతనిచేత ఇంకా రెండుమాటలు చెప్పించాలని ప్రయత్నం చేశాను. అతను మాట పూర్తిగా తప్పించేసి ఇంకా ఇన్ స్పెక్టర్ ఎన్నాళ్ళండి ? అన్నాడు.

కాని నామనస్సు ఇవ్వాలి ఎందు చేతనో నా పెళ్లి గురించి ఆలోచిస్తోంది. ఎన్నాళ్లనుంచో చేస్తున్న ఈ ప్రయత్నం సఫలం కాకపోవటానికి కారణమేమిటని నాలో నేను తర్కించుకుంటున్నాను. ఎప్పుడు ఈ ఆలోచన వచ్చినా, కస్తూరి నాకళ్లలోకి రాక మానదు. ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు చూశాను, అంతే ! నవ్వుతూనూ, విచారంగానూ కనిపిస్తూ వుంటుంది. నామనస్సు కలవర పడిపోతూ వుంటుంది. చిన్నప్పుడున్న సన్నిహితం క్రమ క్రమంగా వయస్సుతో పెరగాలిసింది సన్నగిలి పోయింది. ఇప్పుడు ఎక్కడుందో! ఎట్లావుందో! ఊహకందని విషయాలు.

ఇన్ ప్లెక్స్, త్వరలోనే పూరి చేద్దాంలే అన్నాను, నిరామయంగా. అన్నట్లు చెప్పటం మరిచేపోయాను! ఇవ్వాల దేశముఖ్ గారింట్లో పెళ్ళి. వెళ్ళాలి అన్నాడు కుదలేక అందిస్తూ.

అప్పుడు ఆయనకూతురి పెళ్ళికాదు, ఇవ్వాల అనుకున్నాను. చప్పున నా ఆలోచనలు పటాపంచలయి పోయినాయి. ఏమిటో పెళ్ళికి వెళ్ళాలని పించింది. చంద్రయ్య నాకంటె కూడా అమితంగా సంతోషించాడు. ఇన్ ప్లెక్స్ అవంగానే నిజానికి అతనికే ఎక్కువకాకిడి.

"వరే బయలుదేరు. ఆయన ఈ ఊళ్లో పెద్ద, గౌరవంగా పెళ్ళికి ప్రియప్రే, వెళ్ళకపోతే బాగుండదు," అన్నాను.

నేను సరిగా పందిరి దగరకు వెళుతుండగానే, నన్ను ఆహ్వానించి లోపలికి తీసుకెళ్ళారు. పెళ్ళి పందిరి శోభాయమానంగా కళకళ లాడి పోతోంది. నామనస్సు ఎంతో ఆనందంతో నిండిపోయింది. వేసిక కుర్చీలమొదటి వరసలో మూడోకుర్చీలో చాల హాయిగా కూర్చున్నాను. పెద్దలు పిన్నలు వచ్చేస్తున్నారు. చాల హడావిడిగా వుంది. అంత భారీఎత్తుగా ఆ ఊళ్లో ఏ పెళ్ళి జరగనేలేదుట! గాజుల గలగలలు శరీరాన్ని గగుర్పొడిచేస్తున్నాయి. ఒక్క సారిగా తలెత్తి నాలుగుమూలలా పరికించి చూశాను, ఆడవాళ్ళు మగవాళ్ళ సంఖ్యకంటె రెట్టింపున్నట్లు వ్నారు. ఆ చీరల తళతళల్లో నా కళ్ళు జిగేలుమంటున్నాయి. ఆడ వాళ్ళు మహా అందమైనవాళ్ళు అనిపించింది, అట్టే కళ్ళు నిలిపి ఎవరి వైపు చూడకూడదు. సభ్యతా లక్షణం కాదు, నాకు తెలుసు. అయితే ఏం! మనం చెయ్యరాని పనులు సగం తెలిసే చేస్తాం. ఇదీ అంతే. అనుకున్నాను.

కన్యాదాన ఘడియ సమీపిస్తోంది. మండపం వైపుకు మెడ సాగించి కళ్ళు నిలిపేశాను. పెళ్ళికూతుర్ని, మేనమామ కాబోలు చెయ్యి పట్టుకుని

నడిపించి తీసుకు వస్తున్నాడు. పెళ్ళికూతురు బాగా కులుకుతోంది. అందరికళ్ళు ఆ అమ్మాయి మీదే పడ్డాయి. అట్లాగే నేనుకూడా పెళ్ళి కూతురు ఎట్లావుంటుందో అన్నట్లు తేరపార చూశాను. బాగానే వుంది. చాలా అందంగావుంది. ఈ అందం, సగం అలంకారంతో వచ్చిందే. దేశముఖ్ గారమ్మాయ్! ఏం తక్కువ? నా కేమిటో ఆ క్షణంలో పెళ్ళి కొడుకు అమ్మాయికి తగినవాడు కాడని అనిపించింది. నాకు పెళ్ళి కాలేదుకదా అని అట్లా అనిపించిందో ఏమో ! సంబంధం నిశ్చయం అయి పోయిన తర్వాత మనం చేసేదేమీలేదు. చంద్రయ్యమీద చెడ్డ కోపం వచ్చింది. గొంగళిమోస్తరు. ఎక్కడ వేస్తే అక్కడే! అసలు ఈ ఊరు వచ్చినతర్వాత మంచి చెడ్డా తెలుసుకోవటం-ఈ ఊళ్లో ఎవరేమిటో తెలుసుకోవటమూ ఏమీలేదు. ముందరగా తెలుసుకుంటే ఎవరి అదృష్టం ఎట్లావుందో ఎవరు చెప్పగలరు. వచ్చిన ఆలోచనలు దూదిపింజలు లాగా ఎగిరిపోతున్నాయి. అట్లాగే పెళ్ళికూతురి వైపుకు చూస్తూ యిచ్చిన కాఫీ తాగేస్తున్నాను. నా కళ్ళు యిట్టే నిలిచిపోయినాయి. ఆ క్షణంలో మతి పోయినట్లనిపించింది : మనం జీవితంలో చప్పగా ఓడిపోయినాం అనుకున్నాను. తెగబాధ పడ్డాను. అసలు ఈ పెళ్ళికి రాకపోతే బాగుండేది అనిపించింది. చూనసిక ప్యధ లేనిపోయింది కొని తెచ్చుకున్నట్లయింది. ఇంక నాకు పనేం సాగుతుంది! నిద్రేం పడుతుంది! అసలు ఈ ఊళ్లో క్షణం ఉండకూడదు. ఉన్న ఫకంగా వెళ్ళిపోవాలనుకుంటున్నాను. హఠాత్తుగా నేను లేవంగానే అందరికళ్ళు నామీద పడడం, తలొక ప్రశ్న వెయ్యడం, ఇదంతా లేనిపోని చీద్రం అనుకుని ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లు ఉండిపోయాను.

కన్యాదానం చేస్తున్నారు. వధువు తల్లిదండ్రులు. దేశముఖ్. ఆయన భార్య. లేచి నిలబడ్డారు. నా గుండె ఆగినంత పనయింది. కాళ్ళూ

చేతులూ కాయబారి పోయినాయి. కళ్లు నిలిచి పోయినాయి. గుండె దడ దడమందోంది. విద్యుత్తులాగ శరీరంలోకి ఒక ఊపు వచ్చి తీవ్రంగా దెబ్బ తీసింది. పెక్కి వినిపించేటంత ఆయాసపడి పోతున్నాను. ఒళ్ళంతా చెమటలు కారిపోతున్నాయి. పూర్తిగా అలసి పోయాను. కనురెప్పలు టప టప కొట్టుకొంటున్నాయి. దేశముఖ్ భార్య ముచ్చటగా నవ్వుతూ, పెళ్ళి కూతుర్ని తన దగ్గరకు తీసుకుందోంది.

'కస్తూరి...' అన్న మాటలు అన్వష్టంగా వినిపించాయి. నానోట్లోనే కస్తూరి అనే అక్షరాలు వలిగిపోయినాయి. పెక్కి రాలేదు. బాగా తపన పడ్డాను. ఉక్కిరి దిక్కిరయి పోతున్నాను. కస్తూరి కన్యాదానం చేసేసింది. కస్తూరి తన కూతురి పెళ్ళి కూడా చేశేసింది. పెదిమ బిగపెట్టేసి గట్టిగా తల వంచేసుకున్నాను. ఆ క్షణంలో నేను ఎంచేయాలో ఎక్కడికి వెళ్ళాలో అర్థం కాలేదు. ఆపసోపాలు పడుతూ కుర్చీలో పడివున్నాను. యాంత్రికంగా వాళ్ళిచ్చే ఆతిథ్యం స్వీకరిస్తున్నాను. అంతమందిలో వేదెవరినో పట్టించుకునే అవసరం ఎవ్వరికీ లేదు, ఎవరైనా వుంటే కస్తూరే! అయితే ఆమె పరాయిదయిపోయింది. అంతకంటే ఏమనుకోవాలో కూడా అర్థం కావటం లేదు.

పెళ్ళి సందడి తగ్గిపోతోంది. ఒక్కొక్కరే మెల్లి మెల్లిగా వెళ్లి పోతున్నారు. నేను అట్లాగే కూలబడి పోయాను. గుండె నిబ్బరం చేసుకుని, హఠాత్తుగా వచ్చిన ఈ దెబ్బలు తట్టుకుని, మెల్లిగా కోలు కుంటున్నాను. అంతా వెళ్లిపోయారు. నేను మెల్లిగా లేచి నిల బడ్డాను.

కస్తూరి కళ్లు నిలిపి నిశ్చేష్టురాలయి పోయింది. నా మొహంలోకి తలెత్తి చూసింది. ఆమెకు ఆ క్షణంలో ఏమేమి జ్ఞాపకం వచ్చి వుంటాయో నాకు తెలుసు. ఆమె స్మృతి పథంలో ఎలాంటి ఊహలు చెలరేగు

తున్నాయో కూడా నేను ఊహించ గలను. క్షణంలో రెప్ప వారేసింది, తల వంచేసుకుంది. క్రింది పెదిమను, పళ్ళతో గట్టిగా పట్టుకుని, తల విదిలించేసుకుని చప్పున లోపలికి పోయింది. ఎంతో వ్యధ పడి వుంటుంది. తీవ్రంగా బాధపడి వుంటుంది. నా హృదయ భారాన్ని ఆపుకోలేక పోయాను. చకచక అడుగులు వేస్తూ వెళ్లి పోయాను.

ఇంట్లోకి వెళ్లంగానే, చంద్రయ్య ఎదురుగా వచ్చేసి, పెళ్లి బాగా జరిగిందాండి అన్నాడు ఎంతో సంతోషంగా.

'ఊ....' అన్నట్లు తల వూపాను.

చంద్రయ్య నా మనస్సు గ్రహించినట్టు లేదు. విసుగు పుట్టేటట్లు ప్రశ్నలు వెయ్యటం మొదలు పెట్టాడు. చిరాకు పడ్డాను.

చంద్రయ్య అయితే ఎప్పుడు ఇంటికి వెళ్లి పడదామా అనే ఆదుర్దాలో వున్నాడు. నేనవుతే ఆ తొందల్లో... ఆ ఊరు వదిలి పెట్టి వెళ్లి బుద్ధి పుట్టటం లేదు. మెదడులోకి దొంతర్లు దొంతర్లుగా ఆలోచనలు వచ్చేసి కలవర పెడుతున్నాయి. మనస్సు పరిపరి విధాల పోతోంది.

"చంద్రయ్యా!... ఇప్పుడే అట్లా వెళ్ళొస్తాను...." అంటూనే చక చక సాగిపోయాను.

* * *

'పెళ్ళి బాగా జరిగింది.' అన్నాను. నా గొంతులో గీర వచ్చింది.

'ఆహహా,' అంటూ నవ్వాడు దేశముఖ్.

పెళ్ళిసందడేమీ కనిపించటం లేదు. అంత పెద్దగదిలో మేమిద్దరమే కూర్చొని వున్నాం.

'అమ్మాయిని, అత్తారింటికి పంపించేశాం' పెద్దభారం వదిలి పోయినట్లు మాట్లాడాడు.

కస్తూరీ: అని గట్టగా పిలిచాడు. పిలుస్తుంటేనే దగ్గుకూడా వచ్చేసింది అంగుఅంగున. ఈరికే ఆయాసపడి పోతున్నాడు. రొప్పుతున్నాడు. ఏం ప్రమాదం వస్తుందో అని భయపడి పోతున్నాను, ఆయన స్థితి చూస్తూ.

కస్తూరి చిరునవ్వు మోహం పెట్టుకుని గ్లాసుతో నీళ్లు వయ్యారంగా తీసుకు వస్తోంది.

నేను తలెత్తి కస్తూరి మొహంలోకి చూశాను. ఆమెకూడా నా కళ్ళలోకి చూసింది, నేను వణికి పోయాను. నిబ్బరంగా, బరువుగా అడుగులు వేసుకుంటూ మాదగ్గరకు వచ్చేసింది. భర్తకు నీళ్లు అందిచ్చింది. ఆయన గడ గడ తాగేస్తున్నాడు. ఆయన ప్రక్కనే కూర్చుంది. గుండె మీద రాస్తోంది.

ఆ కస్తూరీ ...తగ్గింది...కొంచం తగ్గింది.... అంటూ ఆయాస పడుతున్నాడు దేశముఖ్.

కస్తూరి కళ్ళలోకి చూస్తుంటే క్షణంలో భయాంగానూ వుంది. మరు క్షణంలో జాలిగానూ వుంది. నేను చూసినప్పటి కస్తూరి కాదు, ఇప్పుడు పూర్తిగా మారి పోయింది.

ఎంత మెల్లిగా మాట్లాడేది! ఎవరైనా మగవాళ్లు వాకిట్లో కనిపిస్తే, ఇద్దరే తయిపేసుకుని లోపలికి చక్కాపోయేది. బక్క పల్చటి శరీరం, పోషణలేక నలిగిపోయిన ముఖం, యౌవ్వనం, బీదరికం, మధ్య కస్తూరి నలిగిపోయి చాల బాధ పడిపోయేది. కస్తూరి అని నేను ఎప్పుడు

అప్యాయంగా. పిలిచినా, ఆమెకు ఎంతో ధైర్యం వచ్చినట్లు నావంక చూసేది.

ఆమె అంటే నాకు ప్రేమ వుంది. సానుభూతి వుంది. అప్యాయత వుంది. ఆశయం మంచిదే. కాని ధైర్యం లేదు. సాహస మంటే నాకు అప్పట్లో తెలీదు. నేను కాస్తంత ధైర్యం చెయ్యక పోబట్టి కస్తూరి నాకు యెంతో దూరంగా వెళ్ళి పోయింది. మరి యీనాడు ఒంటి నిండా నగలు, పట్టు చీరెలు. కాస్త లావు బారింది. కళ్ళలో తీక్షణ బాగా కనిపిస్తోంది. బాగా చలాకిగా వుంది. మాట తడుముకోకుండా మాట్లాడ కలదు. మగవాళ్ళంటే జంకు లేదు. ఒకరంటే లక్ష్యం లేదు. ఎంతో చాక చక్యం నేర్చుకున్నట్లున్నది. నాకు ఎంతో ఆశ్చర్యం వేసింది. నిజంగా ఆకస్తూరేనా అనిపించింది.

'కాసేపు మెదలకండా పడుకోండి' అంటూ చివాయన లేచింది.

'చూడు' అంటూ దేశముఖ్ ఏదో చెప్పబోయాడు.

ఒక్క క్షణం చప్పున ఆగింది. నా వైపుకు చూపించి 'కాఫీ, అన్నాడు.

'అవన్నీ నేను చూస్తాను. మీరు పడుకోండి' ఒక్క గుక్కలో అన్నది కస్తూరి.

నేను ఉక్కిరి బిక్కిరయి పోయాను.

కస్తూరి చర చర లోపలికి వెళ్లి అట్టే కాఫీ తీసుకువచ్చింది. దేశముఖ్ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

ఆయన నిద్రలేస్తాడు, ప్రక్కగదిలోకి రండి అన్నట్లు నన్ను సంజ్ఞ చేసి పిలిచింది.

ఆ కాపి కప్పును అట్లాగే పట్టుకొని లేచి నిలబడ్డాను. నా చేతిలోచిం
కప్పును అందుకుంది. డబ గబ ముందుకు నడిచింది. వెనకాలే నేను
కూడా పరుగెత్తాను. నేను కూర్చున్న సోఫాలోనే ప్రక్కగావచ్చి
కూర్చుంది.

“ఇక్కడికెట్లా వచ్చారు...”

నేను చెప్పేశాను.

మా అమ్మా, నాన్న నా బరువును వదిలించేసుకున్నారు. ఇప్పుడు
వాళ్ళ పనీ హాయిగానే వుంది. నాకంటే పెద్దది ఆయనకో కూతురుంది.
ఆ అమ్మాయిపెళ్లి మొన్న చేశాం. ఈ జీవితం ఇట్లా గడిచిపో
వాలిందే!...నా జీవితం ఇట్లా గడిచిపోవాలిందేనా...! వెక్కివెక్కి
వీడుస్తూ నా వళ్లోకి వచ్చిపడింది.

నా కేం చెయ్యాలో తోచలేదు. కస్తూరితల మెల్లిగా నా రెండు
చేతుల్లో వైకి ఎత్తాను. బాగా విడుస్తోంది. చెక్కిళ్లమీద కన్నీటిని తుడి
చేశాను. ఆమె రెండు చెక్కిళ్ళను, నా రెండు చేతుల్లో పట్టుకుని కస్తూరి
అవి ఆమె కళ్లలో నా కళ్ళు పెట్టి చూశాను. నేను ఉద్రిక్తుణ్ణయి పోయాను.
ఆమె ఆవేశం ఆపుకోలేక పోయినట్లుంది. పెద్దలైటు ఆర్పి చిన్నది వెలి
గించింది.నన్ను ఆమె బాహుబంధాలతో కట్టేసింది. కదలనీయలేదు. ఆమె
రొమ్ములు బరువునా నా హృదయంమీద తాకుతున్నాయి, ఆమె నిట్టూర్పులో
వేడి గాడ్పులు వేస్తున్నాయి, నన్ను మైకంలో కప్పేసింది. కస్తూరి నన్ను
ఇంత గాఢంగా ఇప్పటికే ప్రేమిస్తోందన్న విషయం నాకు తెలియదు.
పన్నటి చినుకులు దబదబ రేకుల మీద చప్పుడయినాయి. మేఘాలు
క్రిందకు దూకుతూన్నట్లు బెదరిస్తున్నాయి. సన్నజాజి లతలాగ కస్తూరి
నమ్మ పెనవేసుకుని పోయింది. నా ఒళ్ళు నాకు తెలియలేదు.

మర్నాడు ఇన్ స్పెక్టను పూర్తి చేసుకుని, చంద్రయ్యకు వైఖ్య అప్పగించి నేను వెనకాలే నడుస్తున్నాను. సూటు బూటు వేసుకుని నీటుగా ఒక యువకుడు చకచక నడిచి పోతున్నాడు. నన్ను చూసి హలో అన్నాడు. నేను చిరునవ్వు మొహం పెట్టి పలకరించాను. ఆ వూళ్లో నీటుగా డ్రెస్సు వేసుకున్న వాళ్ళు కనిపిస్తే ఒకర్నొకరు పలకరించటం ఆచారం కాబోలు. నా విషయం నేను చెప్పాను. అతను చదువుకుంటున్నాడుట కాలేజీలో. రోజూ సాయంత్రానికి ఇంటికి వచ్చేస్తాడుట చివరి రైలులో. బాగా పరిచయిస్తునిలాగా ఇవ్వాలి మా ఇంటికి భోజనానికి రండి అన్నాడు చప్పున. నాకు చెడ్డ ఆశ్చర్యంగా వుంది. మీరెవరో నాకు తెలుసులెండి. రండి పరవాలేదు మా ఇంటికి అని గట్టిగా బలవంతం చేశాడు. ఆయనతో పాటే నడిచాను తీరా దేశముఖ్ గారింటి వద్ద ఆగేశాము.

ఏమిటి ఆగిపోయారు అన్నాడు అతను.

అబ్బే! ఏంలేదు. అంటూనే ఒకడు గేశాను.

అదే మా ఇల్లు అన్నాడు, నా గుండె ఆగినంత పనయింది.

ఆ!, అన్నాను ఆశ్చర్యంగా. లోపలికి వెళ్లాం.

దేశముఖ్ స్టోఫాలో కూర్చున్నాడు. ప్రక్కనే కస్తూరి ఆయన బుజాలమీద ఆనుకుని పడుకుంది. రేడియో తగ్గించి, మెల్లిగా తాను కూడా ఆలాపన చేస్తోంది.

'హలో! నాథ్...!' అన్నది కస్తూరి అతన్ని ఓరకంటితో చూస్తూ.

అసలు నేనొక మనిషిని, అతని ప్రక్కనే ఉన్నాను అనే మాటే లేకుండా నాథ్ తో కస్తూరి గడ గడ మాట్లాడేస్తోంది.

నాథ్ అయితే కాస్తంత ఇరకాటంలో పడ్డట్టయింది. నన్ను పరిచయం చెయ్యడానికి రెండు మూడుసార్లు ప్రయత్నంచేసి విఫలు డయ్యాడు.

కస్తూరి గదిగది లోపలికి వెళ్లి రెండు చేతులతో కాఫీని తెచ్చి మా ఇద్దరికి చెరొకటి అందిచ్చింది. దభాయన వెళ్లి దేశముఖ్ ప్రక్కన, కూలబడింది.

దేశముఖ్, కస్తూరి బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టు కున్నాడు. నాథ్ పక పక నవ్వాడు, కస్తూరి పక పక నవ్వింది.

నవ్వుని వాడవల్లా నేనొక్కడినే!

నాథ్ లోపలికి వెళ్లాడు. కస్తూరి చెంగున ఒక్క గంతువేసింది. చివరకు నేనూ, దేశముఖ్ మిగిలి పోయాము. కూర్చోండి అంటూ పరామర్శ చేశాడు.

నాథ్ ఇంట్లోంచి వస్తునే, నువ్వు కూడా రావయ్యా భోజనానికి అన్నాడు దేశముఖ్ వంక చూస్తూ.

దేశముఖ్ నవ్వాడు నాకు భోజనమేమిటన్నట్లు. 'ఇవ్వాల ఆయన భోజనం చెయ్యరే', అంటూ కస్తూరి ఒక గ్లాసు పాలు తెచ్చి భర్తకు అంది చ్చింది.

ఓ ప్రేమ్...ఇంకేమటి చూస్తున్నావు ? మీ స్నేహితుణ్ణి కూడా పిద...ఓ మూల వడ్డించేస్తే! అన్నది కస్తూరి.

నన్ను భోజనానికి పిలిచాడు. మేము ముగ్గురం కూడా అన్నం మందర కూర్చున్నాం. కస్తూరి ఎడంచేయి తిప్పే శే స్తోంది. కుడి చేత్తో తాను కావిస్తోంది. నాథ్ ఒకటి రెండు సార్లు నావంక చూశాడు. నేనేమను కుంటావనో ఏమో! నీకంటె నాకే ఎక్కువ పరిచయం కస్తూరితో అని తోవల అనుకున్నాను.

భోజనాలవంగానే సావిట్లోకి వచ్చేశాం గిర్రున. నాథ్, కస్తూరి ఒకే సోఫాలోకి వెళ్లి కూర్చున్నారు. నేను వెళ్లి ప్రక్కనే ఇంకో సోఫాలో

కూర్చున్నాను, ఇంకాధోరణికి అంతులేదు. నాథ్ పక పక నవ్వుటం, కస్తూరి ఇంకా ఎక్కువగా నవ్వుటం.

దేశముఖ్ ఆయాస పడుతూనే కట్టించిన పల్లు బైట పెడుతున్నాడు. అతను చేతిలో ఏదో పుస్తకం తీసుకుని కూర్చున్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ మాట్లాడుకుంటున్నది ఆయన వినిపించు కున్నట్లు లేదు. చదువుతూ చదువుతూనే కునికిపాట్లు పడుతున్నాడు.

'ఇంక ఆయనకు నిద్ర వచ్చేసింది...' అన్నాడు నాథ్ నవ్వుతూ, అవును నిద్రవేళ కాదామరి!... అన్నది కస్తూరి ఓరకంటితో చూస్తూ.

నేవస్తాను అన్నాను, మేం వస్తున్నారే! వాకిటిదాకా అంటూ కస్తూరి, నాథ్, ఇద్దరూ కూడా వచ్చారు నాతోపాటే.

ఆమె వంక ఒక్కసారిగాచూసి పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచి వెళ్ళి పోయాను.

ఎట్లాగైనా అసలు విషయమేమిటో తేల్చు కోవాలనుకున్నాను. కస్తూరితో ఒంటరిగా మాట్లాడాలి. నా రక్తం ఉడికిపోతోంది. ఆమె ప్రవర్తన ఏమీ బాగాలేదు. ఎంత ముసలివాడయినా అతను తన భర్తే! పరాయి మగవాడితో ఏమిటా ఎక సెక్కాలు? అర్థం పర్థం వుండక్కర్లేదూ! ఆ నాథ్ ఎవడు? వాడు అంతు కనుక్కుంటా! వాడిష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తించటమేనా! హద్దూ పద్దూ లేకుండా సిగ్గు భిడియం విడిచేసి ఇట్లా బజారు పాలవటం! నా ఉద్రేకంలో నేను అనేకం ఆలోచించాను. ఎమైనా కాని కార్య రూపం దాలుస్తేనే ఏ ఆలోచనకైనా విలువ వుండేది. అవి తమాయించుకుని వూరుకున్నాను.

చంద్రయ్య తీవ్రంగా సణుగుడు మొదలు పెట్టాడు ఇంక ఇంటికి వెళ్ళి పొదామంటూ, అనుకున్నదాని కంటే ఇంకా ఎక్కువ రోజులు వున్న

మాటనైతే నిజమే! కాని తప్పనిసరి అయింది. ఇనస్పెక్టనుకు ఒక రోజు ముందూ వెనకా ఆవుతుండు. చంద్రయ్యకు అర్థంకాదు. అయితే ప్రాదేయ పడ్డాడు. వాళ్ళ కుటుంబం ఎల్లండే వచ్చేస్తున్నారుట. ఆవేళికి తాను ఇంటికి వెళ్లాలి అని ఎంతో బ్రతిమాలుకున్నాడు. నేను వీల్లేదంటే విల్లేదని చెప్పేశాను. నా మాట కాదని తాను మాత్రం ఏం చెయ్య కలుగుతాడు. తప్పని సరిగా ఉండిపోయాను.

నాకవుతే ఇంకో విషయం మీద ధ్యాసే పోవటంలేదు. మధ్యలో నాథ్ ఒక దొచ్చి అనవసరమైన ఇబ్బందులు. ఇరకాటాలు తెప్పిస్తున్నాడు. పాపం కస్తూరికి నేనంటే ఎంతో. ప్రేమ అతని ఎదుట నోరు విప్పలేక పోయింది. అతను ఏదో మత్తుమందు చల్లి ఆమెను వశం చేసుకొన్నాడు. వాడు లేకుండా చూసి కస్తూరిని కలుసుకోవాలి అనుకున్నాను. సర్కా సరి బయలుదేరి వెళ్లాను.

దేశముఖ్ వాకిట్లో పచార్లు చేస్తున్నాడు. కస్తూరి లోపల కూర్చుని ఏదో వున్నకం చదువుతోంది. నన్ను చూసి చప్పున లేచి పుస్తకం మూసేసింది. నావంక ఎంతో ప్రేమగా చూసింది. నా కళ్లు గిర్రున తిరిగి పోయినాయి.

కస్తూరి: నిన్ను చూస్తుంటే నాకడుపు తరుక్కు బోతోంది!.. అన్నాను ఏమీతోచక.

ఎందుకంటే అంత జాలి అన్నది కస్తూరి నవ్వుతూనే.
 వీవు మీద కొట్టినట్టయింది.
 నీకు అసలు వెనుకటివేవీ జ్ఞాపకం లేనట్టుంది! అన్నాను.

'ఉపయోగం లేనివి గుర్తు పెట్టుకుంటే ఏమిటి ప్రయోజనం? చదువు కున్న ఆనేసింది.

"నీ ఉద్దేశం నా కర్మం కాలేదు."

"నా కనలు ఉద్దేశమేమీ లేదు. అందులోను మీకు అర్థం అవాలింది అంత కంటేనూ లేదు," అన్నది నవ్వుతూ. "అంటే!" అన్నాను.

నాకు చాల హాయిగా వుంది. కావలసినంత డబ్బు, పెద్ద భవనం, మట్టా తోట, బోలెడు నగలు, నాకేం లోపం. అయితే... అంటూ ఆపేసింది.

అవును. నాకు తెలుసు కస్తూరీ అంటూ ఎంతో నిభృరంగా అన్నాను.

"నాకు ఒక్కటే దిగులు. అయినకు దగ్గు తగ్గటంలేదు. ఎన్ని మందులు యిప్పించినా తగ్గటం లేదు. ఏవేళప్పుడు ఏమవుతుందో అని భయంగా వుంది... అంతే," కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంది.

నేను నిశ్చేష్టుణ్ణిపోయాను. నోట మాట లేదు. ఆమె వైపుకే బిత్తర చూపులు చూస్తూ కూర్చున్నాను.

"మీరు నాకు ఒక్క సహాయం చేసి పెట్టండి" అన్నది తడ బడుతూ.

"ఏమిటి..... ఎంతో బరువుగా అన్నాను".

"ఏంలేదు. అయినకు దగ్గుతగ్గటం లేదు, దానికి మీరు ఏ మంచి డాక్టరునైనా పిలుచుకొస్తారా?" నా కళ్లలోకి చూచింది.

"అయిన మాట సరే! నీకేమీ అక్కరేదా" ఎంతో దీనంగా అడిగాను.

నాకేమీ అక్కరలేదు. నాకు అన్నీ వున్నాయి. నాకేమీ అక్కరలేదు..." ఎంతో ధైర్యంగాను, నమ్మకంగాను అన్నది.

నాకు మాటలు లేవు. ఇంకా పైన మాట అనటానికి తోచలేదు.

'నే వెళ్లివస్తాను' అంటూ లేచాను.

'నేను చెప్పిందిమాత్రం జ్ఞాపకం వుంచుకోండి' అన్నది. గేటుదాకా వస్తూ.

నేను చివరి సారిగా ఆమె మొహంలోకి చూసి, ముందుకు సాగాను. నాథ్ అప్పుడే వాకిట్లోంచి వస్తున్నాడు. నేను గేటు దగ్గరకు వెళ్లేటప్పటికి నాథ్, కస్తూరి, లోపల గదిలోకి వెళ్లి పోయారు.

దేశముఖ్ వరండాలో సచార్లు చేస్తున్నాడు. ఒక్కసారి ఆ భవనం వైపుకు చూసి చక చక ఇంటికి వచ్చేశాను.

ఇదిగోనండి అంటూ చంద్రయ్య ఓ కవరు నాకు అందిచ్చాడు.

"...నువ్వుచేసిన ఇన్ స్పెక్షన్ చాలు. వెంటనే బయలుదేరి రావాలి" అంటూ హెడ్ ఆఫీసునుంచి వచ్చిఎక్స్ ప్రెస్ ఉత్తరం అది.

(అంధ్ర భూమి 16-10-1960)